

**BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS
CENTRALIZUOTAS VIDAUS AUDITO SKYRIUS**

**KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMO VERTINIMAS
VIDAUS AUDITO ATASKAITA**

2022 m. spalio 7 d. Nr. T4-11
Biržai

TURINYS

ĮVADINĖ DALIS	3
VIDAUS AUDITO METU NUSTATYTI FAKTAI.....	4
1. Korupcijos rizikos analizė.....	4
2. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai.....	5
2.1. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai Savivaldybės administracijoje.....	6
2.2. Korupcijos prevencijos priemonių plano vykdymas Savivaldybės administracijoje...	7
2.3. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai Savivaldybės biudžetinėse įstaigose..	8
3. Teisės aktų ar jų projektų antikorupcinis vertinimas.....	11
4. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas.....	12
4.1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Savivaldybės administracijoje.....	13
4.2. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Savivaldybės biudžetinėse įstaigose...	14
5. Atsparumo korupcijai lygio nustatymas.....	17
6. Antikorupcinių elgesio standartų diegimas.....	17
7. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka.....	18
7.1. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka Savivaldybės administracijoje.....	18
7.2. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka Savivaldybės biudžetinėse įstaigose.....	19
8. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingas asmuo (nuo 2022 sausio 1 d. - už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo).....	21
8.1. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Savivaldybės administracijoje.....	21
8.2. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Savivaldybės biudžetinėse įstaigose.....	22
9. Interneto svetainės skyriaus „Korupcijos prevencija“ atitiktis Vyriausybės nutarimo reikalavimams.....	23
IŠVADOS.....	24
IŠVADA APIE KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMĄ IR VIDAUS KONTROLĖS VEIKIMĄ..	26
REKOMENDACIJOS.....	27

ĮVADINĖ DALIS

Vidaus audito atlikimo motyvai

Korupcijos rizikos valdymo vertinimo vidaus auditas atliktas pagal Centralizuoto vidaus audito skyriaus 2022 m. veiklos planą.

Vidaus audito atlikimo terminas

Vidaus auditas pradėtas 2022 m. rugpjūčio 10 d. ir baigtas 2022 m. spalio 7 d.

Vidaus audito apimtis

Vidaus audito subjektas – Biržų rajono savivaldybės administracija (toliau – Savivaldybės administracija), Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos (toliau – Savivaldybės biudžetinės įstaigos):

1. Biržų krašto muziejus „Sėla“;
2. Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka;
3. Biržų kultūros centras;
4. Biržų turizmo ir verslo informacijos centras;
5. Biržų rajono Legailių globos namai;
6. Biržų „Saulės“ gimnazija;
7. Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija;
8. Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla;
9. Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla;
10. Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla;
11. Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras;
12. Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras;
13. Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokykla;
14. Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“;
15. Biržų lopšelis-darželis „Genys“;
16. Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“;
17. Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“;
18. Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba;
19. Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras;
20. Biržų švietimo pagalbos tarnyba.

Vidaus audito metu peržiūrėti ir analizuoti korupcijos rizikos valdymą reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai, Biržų rajono savivaldybės administracijos, Savivaldybės biudžetinių įstaigų rengiami korupcijos rizikos valdymo procedūrų atlikimą įrodantys dokumentai bei kiti susiję vidaus dokumentai (antikorupcinės programos, antikorupcinių programų priemonių planai, struktūrinių padalinių nuostatai, pareigybių aprašymai ir kt.) bei Savivaldybės administracijos ir savivaldybės biudžetinių įstaigų interneto svetainėje talpinama su korupcijos prevencija susijusi informacija.

Audituojamas laikotarpis – 2021 m. ir 2022 m. I pusmetis, esant poreikiui – ankstesni ar vėlesni laikotarpiai.

Atliekant vidaus auditą buvo laikomasi prielaidos, kad audituojamas subjektas pateikė išsamią ir objektyvią nuomonę, o pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai – išsamūs ir galutiniai, o dokumentų kopijos atitinka originalus.

Vidaus audito tikslas

Įvertinti korupcijos rizikos valdymą Biržų rajono savivaldybės administracijoje, Savivaldybės biudžetinėse įstaigose.

Vidaus audito metodai

Vidaus auditas atliktas vadovaujantis Centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodika¹. Audito įrodymams surinkti buvo naudojami apklausa žodžiu ir raštu (paruošti klausimynai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Vidaus audito ir kontrolės metodologijos grupės parengtu klausimynu, paklausimai, prašymai), vidaus teisės aktų, Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės biudžetinių įstaigų interneto svetainėse, kitur viešai skelbiamos informacijos ir kitų dokumentų, susijusių su audituojama tema, rinkimas, turinio ir praktinio pritaikymo analizė ir vertinimas, pokalbių, atsakymų į pateiktus klausimus, analizės ir kitos procedūros.

Vidaus audito vertinimo kriterijai

Atliekant Korupcijos rizikos valdymo vertinimą pasirinkti šie vertinimo kriterijai:

- Teisės aktai, reglamentuojantys korupcijos prevencijos sritį;
- Savivaldybės tarybos sprendimai, administracijos direktoriaus įsakymai, reglamentuojantys korupcijos prevencijos sritį;
- Savivaldybės biudžetinių įstaigų vidaus tvarkos, taisyklės, direktorių įsakymai, kiti vidaus dokumentai, reglamentuojantys įstaigų veiklą, susijusią su korupcijos prevencija;
- Vidaus audito atlikimą reglamentuojantys teisės aktai;
- Asmeninė vidaus auditorių patirtis ir žinios.

Vidaus audito vykdytojai

Vidaus auditą atliko Biržų rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja Nida Karitonienė ir vidaus auditorė (vyriausioji specialistė) Austra Vaisiūnaitė.

VIDAUS AUDITO METU NUSTATYTI FAKTAI

1. Korupcijos rizikos analizė

Korupcijos rizikos analizė – korupcijos rizikos ir jos veiksnių tam tikroje valstybės ar savivaldybės veiklos srityje ar procese, apimančiame vieno ar kelių viešojo sektoriaus subjektų veiklos sritis, nustatymas ir nagrinėjimas antikorpuciniu požiūriu².

Korupcijos rizikos analizę atlieka Specialiųjų tyrimų tarnyba (toliau – STT)³ jei nustato būtinybę atlikti korupcijos rizikos analizę tam tikrose valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos srityse ar procese⁴.

Audituojamu laikotarpiu (2021 metais), STT Biržų rajono savivaldybėje korupcijos rizikos analizę atlikto melioracijos veiklos srityje, vertintas 2019–2021 m. I pusmečio laikotarpis.

Korupcijos prevencijos įstatyme⁵ (toliau – KPI) nustatyta, kad viešojo sektoriaus subjektas, gavęs iš Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos rizikos analizės išvadą, jeigu joje yra nustatyta korupcijos rizika ir (ar) jos veiksniai bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymai sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksnius, per tris mėnesius nuo išvados gavimo dienos viešai paskelbia savo interneto svetainėje informaciją, kaip yra ar bus įgyvendinami šioje išvadoje pateikti pasiūlymai, ir pateikia Specialiųjų tyrimų tarnybai nuorodą į šią informaciją.

Biržų rajono savivaldybės tinklapyje <https://www.birzai.lt/savivaldybe/korupcijos-prevencija/korupcijos-rizikos-analize/131> skelbiama Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos rizikos analizės išvada Biržų rajono savivaldybės melioracijos veiklos srityse, išvadoje pateiktų pasiūlymų Biržų rajono savivaldybės melioracijos veiklos srityse įgyvendinimas,

¹ Biržų rajono savivaldybės administracijos Centralizuoto vidaus audito centralizuoto vidaus audito skyriaus vidaus audito metodika, patvirtinta Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. vasario 3 d. įsakymu Nr. A-90.

² Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 2 str. 6 d.

³ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 6 str. 1 d.

⁴ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 6 str. 2 d.

⁵ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 6 str. 9 d.

nuorodą į Lietuvos Respublikos Specialiųjų tyrimų tarnybos puslapį, kuriame pateikiama informacija apie korupcijos rizikos analizėje nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą, atliktus veiksmus ir pasiektus rezultatus. Specialiųjų tyrimų tarnybos informacija apie 2021 m. lapkričio 17 d. išvadoje Nr. 4-01-8644 dėl korupcijos rizikos analizės nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą parengta pagal Biržų rajono savivaldybės administracijos 2022 m. sausio 25 d. raštą Nr. SN-199 (STT reg. Nr. 5-01-1340), 2022 m. gegužės 6 d. raštą Nr. SN-754 (STT reg. Nr. 5-01-5217), 2022 m. birželio 17 d. raštą Nr. SN-978 (STT reg. Nr. 5-01-7063), kitą viešai prieinamą informaciją (www.birzai.lt)⁶. Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimu, visi pasiūlymai, atsižvelgiant į kritines antikorpucines pastabas įgyvendinti, iš kitų 11 pateiktų pasiūlymų 8 pasiūlymai įgyvendinti, 2 pasiūlymai šiuo metu neaktualūs, 1 pasiūlymo įgyvendinimas tęsimas.

2. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai

Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme⁷ (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01) nustatyta, kad viena korupcijos prevencijos priemonių yra *korupcijos prevencijos planavimo dokumentai*. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai yra šie⁸:

- 1) Nacionalinė darbotvarkė korupcijos prevencijos klausimais;
- 2) Nacionalinės darbotvarkės korupcijos prevencijos klausimais planas;
- 3) šakiniai korupcijos prevencijos veikslių planai;
- 4) *savivaldybių korupcijos prevencijos veikslių planai*;
- 5) savarankiškos įstaigos veiklos srities korupcijos prevencijos veikslių planai;
- 6) *viešojo sektoriaus subjekto korupcijos prevencijos veikslių planai*.

Audituojamu laikotarpiu (2021 m.) Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme⁹ (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2022-12-31) buvo nustatyta, kad viena korupcijos prevencijos priemonių yra kovos su korupcija programos. Valstybės ir savivaldybių bei nevalstybinės įstaigos, įgyvendindamos šį Įstatymą, privalėjo pagal kompetenciją rengti ir tvirtinti kovos su korupcija programas¹⁰. *Korupcijos prevencijos programos tvirtina jas parengusios valstybės ar savivaldybės įstaigos ar nevalstybinės įstaigos vadovas. Jis asmeniškai atsako už patvirtintos programos įgyvendinimą*¹¹.

Korupcijos prevencijos veikslių planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo¹² 1 priede nustatyta, kad planą tvirtina jį rengusio subjekto vadovas ir skelbia įstaigos interneto svetainės skiltyje „Korupcijos prevencija“. *Taip pat šioje skiltyje skelbiama informacija apie Plano įgyvendinimo eigą ir rezultatus. Pagal iki 2022 m. sausio 1 d. galiojusias rekomendacijas, periodiškai, ne rečiau kaip kartą per metus (pavyzdžiui, pasibaigus kalendoriniams metams), apibendrintą informaciją apie Programos įgyvendinimo eigą, veiksmingumą ir prireikus tai pagrindžiančius dokumentus teikti Programos įgyvendinimą koordinuojantiems ir kontroliuojantiems asmenims, Savivaldybės tarybai ir skelbti viešai*¹³.

⁶ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/data/public/uploads/2022/07/tarnyb-kra-meliorac.-priedas-2022_iii.pdf.

⁷ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 5 str. 2 d.

⁸ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 7 str. 1 d.

⁹ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-12-31), 5 str. 2 d.

¹⁰ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-12-31), 16 str. 2 d. 3 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2021-01-01 iki 2021-12-31), 7 str. 5 d.

¹² Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2021 m. gruodžio 28 d. įsakymas Nr. 2-283 „Dėl Korupcijos prevencijos veikslių planų, jų projektų ir planų įgyvendinimo vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 1 priedo 7 p.

¹³ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymas Nr. 2-185 „Dėl savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijų patvirtinimo“, 22.2 p.

2.1. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai Savivaldybės administracijoje

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nacionaline kovos su korupcija 2015–2025 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. XII-1537 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinės kovos su korupcija 2015–2025 metų programos patvirtinimo“ 2020 m. gruodžio 23 d. savivaldybės tarybos sprendimu¹⁴ buvo patvirtinta Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa ir korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas. Programos tikslas – *užtikrinti korupcijos prevenciją Savivaldybėje, Biržų rajono savivaldybės biudžetinėse ir viešosiose įstaigose bei savivaldybės įmonėse*, siekti kompleksiskai šalinti neigiamas sąlygas, skatinančias korupcijos atsiradimą, siekti asmenis atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų darymo bei kitų veiksmų, kurie didina korupcijos sklaidą Savivaldybėje, atlikimo. Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatomi vykdomų priemonių tikslai, įgyvendinimo vertinimo kriterijai, laukiami rezultatai, priemonių įvykdymo laikas, vykdytojai.

Pastebėjimai

Korupcijos prevencijos įstatyme¹⁵ reglamentuota, kad korupcijos prevencijos veiksnių plane pateikiama korupcijos rizikos veiksnių analizė, nurodomos korupcijos rizikos mažinimo priemonės, jų vykdytojai ir terminai, *įgyvendinimo vertinimo kriterijai*. Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove¹⁶ numatyta, kad priemonės laukiamų rezultatų vertinimo kriterijai turi būti aiškūs, objektyvūs, apskaičiuojami ir pamatuojami, kad būtų galima tinkamai įvertinti prevencinės veiklos veiksmingumą. Ne visais atvejais Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vertinimo kriterijai, siekiami rezultatai pakankamai aiškūs, yra priemonių vertinimo rodiklių, kurie neišreikšti kokybine ar kokybine reikšme, nepamatuojami. Nėra aišku, kokius rodiklius ir kada reikia pasiekti, kad priemonė būtų įgyvendinta.

Pavyzdžiui:

- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos priemonės „Koordinuoti ir kontroliuoti, kad į Savivaldybės administracijos, savivaldybės įstaigų ir įmonių direktorių įsakymais sudaromas komisijas ir darbo grupes įtrauktų darbuotojų dalyvavimas jų veikloje nesukeltų interesų konflikto. Informuoti darbuotojus apie pareigą nusišalinti iškilus interesų konfliktui“ įgyvendinimo vertinimo kriterijus – *darbuotojų, nusišalinusių dėl galimo interesų konflikto, atvejų skaičius*. Nėra aišku, koks nusišalinusių darbuotojų skaičius turi būti pasiektas, kad priemonė būtų įgyvendinta.
- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos priemonės „Skatinti korupcijos prevencijos švietimo programas Savivaldybės viešosiose įstaigose, įmonėse“ įgyvendinimo vertinimo kriterijus – *Savivaldybės viešosiose įstaigose bei įmonėse įgyvendintų korupcijos prevencijos programos priemonių skaičius*. Nėra aišku, koks ir kokių įgyvendintų korupcijos prevencijos programos priemonių skaičius turi būti pasiektas, kad priemonė būtų įgyvendinta. Taip pat nėra aiškus priemonės vykdymo laikas – 2021 – 2023 m. Kyla klausimas, kuriais metais, kiek, kokių priemonių turėtų būti įgyvendinta.
- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytų priemonių „Užtikrinti, kad Savivaldybės, savivaldybės viešųjų įstaigų bei įmonių interesantai turėtų galimybę anonimiškai pareikšti savo nuomonę apie darbuotojų suteiktų paslaugų kokybę. Įrengti dėžutes rašytinės nuomonės pateikimui, interneto svetainėse įdiegti informacijos skiltis“ ir „Sudaryti sąlygas asmenims pranešti apie pastebėtas korupcinio pobūdžio veikas, darbuotojų piktnaudžiavimą tarnybine padėtimi. Įrengti dėžutes rašytinės nuomonės pateikimui, interneto svetainėse įdiegti

¹⁴ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimas Nr. T-285 (2022 m. balandžio 1 d. sprendimo Nr. T-89 redakcija) „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos ir jos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 7 str. 7 d.

¹⁶ Prieiga per internetą: https://www.st.lt/data/public/uploads/2019/12/aav_a4_itversija.pdf.

atitinkamas skiltis, pateikti aktualią informaciją“ įgyvendinimo vertinimo kriterijus – *gautų pranešimų skaičius*. Nėra aišku, koks gautų pranešimų skaičius turi būti pasiektas, kad priemonė būtų įgyvendinta. Taip pat nėra aiškus priemonės vykdymo laikas – nuolat.

Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove¹⁷ apie korupcijos prevencijos programų rengimą pateiktoje informacijoje numatyta, kad Valstybės ar savivaldybės įstaigos kompetencijai teisės aktuose priskirta vykdyti veikla (funkcija) neturėtų būti traukiama į priemonių planą kaip korupcijos prevencijos priemonė. Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos korupcijos prevencijos priemonės, kurios priskirtos vykdyti kituose teisės aktuose.

Pavyzdžiui:

- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatyta priemonė „Nustatyti veiklos sritį, kurioje egzistuoja sąlygos korupcijos apraiškoms, įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybę ir parengti motyvuotą išvadą“. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas apspręstas Korupcijos prevencijos įstatyme¹⁸. Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove¹⁹ numatyta, kad priemonių plane gali būti nustatomos priemonės šiai veiklai (funkcijai) vykdyti, pavyzdžiui, priemonė „Parengti ir patvirtinti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo aprašą“, taip pat nustatoma tvarka ir terminai, kuriais privalės vadovautis atitinkamos valstybės ar savivaldybės pavaldžios įstaigos, teikdamos informaciją apie korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą ir pan.

- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatyta priemonė „Atlikti korupcijos rizikos valdymo vertinimą“. Korupcijos rizikos valdymo vertinimas apspręstas Korupcijos prevencijos įstatyme²⁰. Pažymėtina, kad programos įgyvendinimo priemonių plane priemonės vykdytojas numatytas *Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba, viešojo sektoriaus subjektų direktoriai, tačiau korupcijos rizikos valdymo vertinimas planuojamas ir atliekamas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nustatyta tvarka²¹, t. y. korupcijos rizikos valdymo vertinimą atlieka viešojo sektoriaus subjekto vidaus auditoriai²².*

2.2. Korupcijos prevencijos priemonių plano vykdymas Savivaldybės administracijoje

Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programoje²³ nustatyta, kad programoje numatytų priemonių vykdymą kontroliuoja Savivaldybės tarybos sudaryta Antikorupcijos komisija šios komisijos nuostatuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka, taip pat Antikorupcijos komisija priemonių vykdytojų pateiktą informaciją įvertina ir teikia tarybai programos priemonių įgyvendinimo ataskaitą²⁴.

Biržų rajono savivaldybėje rengiamos Antikorupcijos komisijos veiklos ir Savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaitos, informacija skelbiama įstaigos interneto svetainėje²⁵. Vidaus audito metu detaliau nagrinėta Biržų rajono

¹⁷ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/data/public/uploads/2019/12/aav_a4_ltversija.pdf.

¹⁸ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 10 str.

¹⁹ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/data/public/uploads/2019/12/aav_a4_ltversija.pdf.

²⁰ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 11 str.

²¹ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 11 str. 1 d.

²² Prieiga per internetą: <https://www.stt.lt/korupcijos-prevencijos-istatymas-nuo-2022-01-01/kas-atlieka-korupcijos-rizikos-valdymo-vertinima/7653>.

²³ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-285 (2022 m. balandžio 1 d. sprendimo Nr. T-89 redakcija) patvirtinta Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa, 22 p.

²⁴ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimu Nr. T-285 (2022 m. balandžio 1 d. sprendimo Nr. T-89 redakcija) patvirtinta Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa, 24 p.

²⁵ Prieiga per internetą: <https://www.birzai.lt/savivaldybe/korupcijos-prevencija/kovos-su-korupcija-programos-ir-ju-vykdymas/129>.

savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos 2021 metų veiklos ir savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo 2021 metų ataskaita²⁶.

Pastebėjimai

Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove²⁷ numatyta, kad Programoje nustatytų tikslų pasiekimas vertinamas pagal priemonių plane nustatytus tikslo rezultato kriterijus, Programos uždaviniai vertinami pagal priemonių plane nustatytus laukiamo rezultato vertinimo kriterijus.

Vykdam korupcijos prevencijos priemonių monitoringą nustatyta, kad nesant aiškiai nustatytų kokybinių ir kiekybinių priemonių įgyvendinimo vertinimo kriterijų sunku tinkamai įvertinti tikslų ir uždavinių pasiekimą. Iš Ataskaitoje pateiktos informacijos nėra aišku, ar pasiekti Korupcijos prevencijos programoje nustatyti tikslai.

Pavyzdžiui:

- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos priemonės „Vykdyti teisės aktų projektų antikorpucinį vertinimą“ įgyvendinimo vertinimo kriterijus – įvertintų teisės aktų projektų skaičius, rezultatas – įvertinta 11 teisės aktų projektų. *Nėra aiškiai nustatytas vertinimo kriterijus, nėra aišku, ar pasiektas planuotas rezultatas.*
- Korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos priemonės „Skatinti korupcijos prevencijos švietimo programas Savivaldybės viešosiose įstaigose, įmonėse“ įgyvendinimo vertinimo kriterijus – *Savivaldybės viešosiose įstaigose bei įmonėse įgyvendintų korupcijos prevencijos programos priemonių skaičius, rezultatas – informacija skelbiama Savivaldybės viešųjų įstaigų, įmonių interneto svetainėse. Nėra aiškiai nustatytas vertinimo kriterijus, nėra aišku, ar pasiektas planuotas rezultatas.*

2.3. Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai Savivaldybės biudžetinėse įstaigose

Vidaus audito metu, siekiant nustatyti, ar viešuosiuose juridiniuose asmenyse rengiamos kovos su korupcija programos (nuo 2022 m. sausio 1 d. - korupcijos prevencijos veiksmų planai), ar užtikrinama, kad Korupcijos prevencijos planas (plane numatytos korupcijos rizikos mažinimo priemonės) būtų įgyvendinamas taip, kaip numatyta, ar informacija apie įstaigos vadovo patvirtintą korupcijos prevencijos veiksmų planą ir jo įgyvendinimo rezultatus skelbiami įstaigos interneto svetainėje, 20-čiai Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų buvo pateikti „Viešojo juridinio asmens veiklos atitikties korupcijos prevencijos įstatymo reikalavimams vertinimo“ bei peržiūrėta įstaigų interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiama informacija. Informacija apie įstaigų rengiamas korupcijos prevencijos programas ir jų įgyvendinimo rezultatus pateikta 1 lentelėje.

Pastebėjimai:

Korupcijos prevencijos programos ir korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planai rengiami ir viešai skelbiami interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ visose biudžetinėse įstaigose, išskyrus Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnaziją, kuri vadovaujasi Savivaldybės korupcijos prevencijos programa.

²⁶ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 1 d. sprendimas Nr. T-88 „Dėl pritarimo Biržų rajono savivaldybės tarybos Antikorupcijos komisijos 2021 metų veiklos ir Savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo 2021 metų ataskaitai“.

²⁷ Prieiga per internetą: https://www.stt.lt/data/public/uploads/2019/12/aav_a4_ltversija.pdf.

Eil. Nr.	Budžetinė įstaiga	Kovos su korupcija programa (nuo 2022 m. sausio 1 d. - korupcijos prevencijos veiksmų planai)	Kovos su korupcija programos įgyvendinimo rezultatai skelbiami įstaigos interneto svetainėje
1.	Biržų krašto muziejus „Sėla“	Biržų krašto muziejaus „Sėla“ 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. balandžio 14 d. direktoriaus įsakymas Nr.5P-7A). Biržų krašto muziejaus „Sėla“ 2020–2021 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	Biržų krašto muziejaus „Sėla“ 2020–2021 metų korupcijos prevencijos programos priemonių plano vykdymo 2021 m. įgyvendinimo ataskaita. (Rengta ir 2020 m. įgyvendinimo ataskaita).
2.	Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka	Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos korupcijos prevencijos 2021–2023 metų programa (2021 m. rugsėjo 9 d. direktoriaus įsakymas Nr. V1-83). Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešosios bibliotekos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planas 2021–2023 m.	
3.	Biržų kultūros centras	Biržų kultūros centro 2022–2024 metų korupcijos prevencijos programa ²⁸ (2021 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr.B-41). Biržų kultūros centro 2022–2024 m. korupcijos prevencijos programos priemonių planas.	
4.	Biržų turizmo ir verslo informacijos centras	Biržų turizmo informacijos centro korupcijos prevencijos 2021–2023 metų programa (2020 m. gruodžio 21 d. direktoriaus įsakymas Nr. IVO-98). Biržų turizmo informacijos centro kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planas 2021–2023 m.	
5.	Biržų rajono Legailių globos namai	Biržų rajono Legailių globos namų 2022–2024 metų korupcijos prevencijos programa ²⁹ (2021 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr.1-116). Biržų kultūros centro 2022-2024 m. korupcijos prevencijos programos priemonių planas.	
6.	Biržų „Saulės“ gimnazija	Biržų „Saulės“ gimnazijos kovos su korupcija programa (2020 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-112). Biržų „Saulės“ gimnazijos kovos su korupcija programos įgyvendinimo priemonių planas 2021–2023 m.	
7.	Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija	<i>Nerengiama, vadovaujasi Biržų rajono savivaldybės 2021-2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planu.</i>	
8.	Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla	Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2021 m. sausio 7 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-19). Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
9.	Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla	Biržų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-91). Biržų „Atžalyno“ pagrindinės mokyklos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	

²⁸ Nuo 2022 m. sausio 1 d. - korupcijos prevencijos veiksmų planai.

²⁹ Nuo 2022 m. sausio 1 d. - korupcijos prevencijos veiksmų planai.

10.	Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla	Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos ir jos skyrių - Germaniško pradinio ugdymo ir daugiafunkcio centro, Medeikių pradinio ugdymo skyriaus 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2021 m. sausio 7 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-12). Biržų Kaštonų pagrindinės mokyklos ir jos skyrių -Germaniško pradinio ugdymo ir daugiafunkcio centro, Medeikių pradinio ugdymo skyriaus 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
11.	Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras	Biržų r. Kirdonių universalaus daugiafunkcio centro 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2021 m. sausio 5 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-1). Biržų r. Kirdonių universalaus daugiafunkcio centro 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
12.	Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras	Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centro 2022–2024 metų korupcijos prevencijos programa ³⁰ (2022 m. sausio 25 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-15). Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centro 2022–2024 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
13.	Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokykla	Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. VK-73). Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
14.	Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“	Biržų darželio-mokyklos „Vyturėlis“ 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-166). Biržų darželio-mokyklos „Vyturėlis“ 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos priemonių planas.	
15.	Biržų lopšelis-darželis „Genys“	Biržų lopšelio-darželio „Genys“ 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. rugsėjo 15 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-125). Biržų lopšelio-darželio „Genys“ 2020–2021 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
16.	Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“	Biržų lopšelio-darželio „Drugelis“ 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. gruodžio 31 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-118). Biržų lopšelio-darželio „Drugelis“ 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
17.	Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“	Biržų lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2021 m. sausio 29 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-10). Biržų lopšelio-darželio „Ažuoliukas“ 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
18.	Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba	Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnybos 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. sausio 2 d. viršininko įsakymas Nr. TV-2). Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnybos 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	

³⁰ Nuo 2022 m. sausio 1 d. - korupcijos prevencijos veiksmų planai.

19.	Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programa (2019 m. gruodžio 30 d. direktoriaus įsakymas Nr. VO-24). Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuro 2020–2022 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	
20.	Biržų švietimo pagalbos tarnyba	Biržų švietimo pagalbos tarnybos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programa (2020 m. gruodžio 30 d. direktoriaus įsakymas Nr. V-97). Biržų švietimo pagalbos tarnybos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planas.	Biržų švietimo pagalbos tarnybos 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo 2021 m. ataskaita. (Rengta ir 2020 m., 2019 m., 2018 m. įgyvendinimo ataskaitos).

Pagal galiojusias Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijas³¹ (rekomendacijos galiojo audituojamu laikotarpiu (2021 m.), įstaigoms rengiant korupcijos prevencijos programas) reglamentuota, kad Savivaldybės priemonių plane nustatomos priemonės visose savivaldybės veiklos srityse, kuriose nustatyta korupcijos pasireiškimo tikimybės veiksniai. *Prireikus savivaldybės kontroliuojamos įstaigos ir (ar) įmonės, taip pat viešosios įstaigos, kurių vienas iš steigėjų yra savivaldybės institucija ar įstaiga, paskirtos priemonių plano priemonių vykdytojomis, savo priemonių planuose šias priemones detalizuoja.* Atlikus visų 20 biudžetinių įstaigų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planų lyginamąją analizę, nustatyta, kad ne visos įstaigos rengdamos korupcijos prevencijos programas vadovavosi Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programa, Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planu.

Įstaigų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vertinimo kriterijai, siekiami rezultatai nepakankamai aiškūs, yra priemonių vertinimo rodiklių, kurie neišreikšti kokybine ar kokybine reikšme, nepamatuojami. Nėra aišku, kokius rodiklius ir kada reikia pasiekti, kad priemonė būtų įgyvendinta.

Pažymėtina, kad Kovos su korupcija programos įgyvendinimo rezultatus (įgyvendinimo ataskaitas) viešai skelbia tik Biržų krašto muziejus „Sėla“ ir Biržų švietimo pagalbos tarnyba.

3. Teisės aktų ar jų projektų antikorupecinis vertinimas

Viena iš Korupcijos prevencijos įstatyme³² numatytų korupcijos prevencijos priemonių yra teisės aktų ar jų projektų antikorupecinis vertinimas. Teisės aktų ar jų projektų antikorupecinis vertinimas – esamo ir (ar) numatomo teisinio reguliavimo vertinimas antikorupeciniu požiūriu ir teisinio reguliavimo trūkumų, galinčių sudaryti prielaidas korupcijai, nustatymas³³. *Teisės akto projekto antikorupecinis vertinimas turi būti atliekamas, jeigu rengiamame teisės akte numatoma reguliuoti visuomeninius santykius, susijusius su Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais. Viešojo administravimo subjektas gali atlikti savo rengiamo norminio teisės akto projekto antikorupecinį vertinimą, jeigu teisės aktu nenumatoma reguliuoti visuomeninių santykių, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, tačiau, teisės akto projekto rengėjo nuomone, rengiamu teisės aktu numatomas teisinis reguliavimas gali kelti korupcijos riziką³⁴.*

Korupcijos prevencijos įstatyme³⁵ nustatyta, kad viešojo administravimo subjekto rengiamo teisės akto projekto antikorupecinį vertinimą atlieka viešojo administravimo subjekto darbuotojas, kuriam viešojo administravimo subjekto vadovo ar jo įgalioto asmens yra pavesta atlikti teisės aktų

³¹ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2014 m. birželio 5 d. įsakymu Nr. 2-185 patvirtintos Savivaldybės korupcijos prevencijos programos rengimo rekomendacijos, 33 p.

³² Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 5 str. 2 d. 3 p.

³³ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 2 str. 13 d.

³⁴ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 8 str. 2 d.

³⁵ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 8 str. 3 d.

projektų antikorupcinius vertinimus. Teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą audituojamu laikotarpiu (iki 2022 m. liepos 1 d.), vadovaudamasis įsakymu³⁶ atliko Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjas. Nuo 2022 m. liepos 28 d., vadovaujantis pareigybės aprašymu³⁷ teisės aktų projektų antikorupcinį vertinimą atlieka Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausioji specialistė.

Korupcijos prevencijos įstatyme³⁸ nustatyta, kad atlikdamas antikorupcinį vertinimą, viešojo administravimo subjekto darbuotojas parengia teisės akto projekto antikorupcinio vertinimo pažymą; ši pažyma pateikiama teisės akto projekto rengėjui ir skelbiama Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje.

Atrankos būdu išnagrinėjus 2021 m. ir 2022 m. sausio–rugpjūčio mėn. savivaldybės tarybos posėdžių darbotvarkes, pateiktus klausimus, sprendimų projektus, aiškinamuosius raštus prie jų, bei kitus dokumentus ir informaciją, teikiama tokie *pastebėjimai*:

1. 2021 m. antikorupciniu požiūriu įvertinta 11 teisės aktų projektų (registruota 11 teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo išvadų). 2022 m. sausio–rugpjūčio mėn. antikorupciniu požiūriu įvertinta tik 2 teisės aktų projektai (registruota 2 teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo išvados), nors pagal Biržų rajono savivaldybės tinklapio skiltyje „Teisės aktai“ skelbiamą informaciją, 2022 m. Savivaldybės tarybos priimti 54 norminiai teisės aktai.

2. Teisės aktų projektų antikorupcinio vertinimo pažymos yra skelbiamos Savivaldybės interneto tinklapio skiltyje „Korupcijos prevencija“, tačiau nei 2021 m., nei 2022 m. minėtos pažymos neskelbiamos Teisės aktų informacinėje sistemoje, kaip tą atlikti privaloma pagal Korupcijos prevencijos įstatymą.

Gerosios praktikos pavyzdys:

Yra savivaldybių, kuriose atliekamas ne tik Savivaldybės tarybos sprendimais, bet ir Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymais tvirtinamų teisės aktų projektų antikorupcinis vertinimas.

4. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas – procedūra, kuria nustatomi korupcijos rizikos veiksniai viešojo sektoriaus subjekto veikloje. Korupcija – piktnaudžiavimas įgaliojimais siekiant naudoti sau ar kitam asmeniui viešajame ar privačiame sektoriuje. Korupcijos rizika – tikimybė, kad viešojo ar privataus sektoriaus subjekto veiklos srityje gali pasireikšti korupcija.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tikslas – antikorupciniu požiūriu įvertinti viešojo sektoriaus subjekto veiklos sritį (-is), siekiant nustatyti korupcijos rizikas ir (ar) rizikos veiksnius, galinčius sudaryti prielaidas darbuotojams ar kitiems asmenims padaryti korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir nustatyti priemones, skirtas nustatytoms korupcijos rizikoms ir (ar) rizikos veiksniams sumažinti ar pašalinti.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo uždaviniai:

1. nustatyti viešojo sektoriaus subjekto veiklos sritis, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė;
2. identifikuoti korupcijos rizikas ir (ar) rizikos veiksnius srityse, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė;
3. nustatyti korupcijos rizikos ir (ar) rizikos veiksnių mažinimo ar pašalinimo priemones.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas buvo atliekamas remiantis šiais teisės aktais: Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka,

³⁶ Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2020 m. gruodžio 17 d. įsakymas Nr. AK-604 „Dėl S. P. skyrimo teisės aktų projektų vertintoju“.

³⁷ Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. liepos 28 d. įsakymas Nr. A-678 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo pakeitimo“.

³⁸ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 8 str. 3 d.

patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601³⁹ ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170⁴⁰.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė yra prielaida, kad, valstybės ar savivaldybės įstaigai įgyvendinant jai nustatytus uždavinius, gali kilti pavojus pasireikšti korupcijai padarant korupcinio pobūdžio nusikalstamas ir kitas su korupcija susijusias veikas.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ II dalies 7 punktu, „valstybės ar savivaldybės įstaigoje korupcijos tikimybės nustatymas turėjo būti atliekamas kiekvienų metų III ketvirtį“. Šis teisės aktas galiojo iki 2021-12-31, tad jo nuostatų buvo privaloma laikytis 2021 m., įstaigose atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.

Siekiant įvertinti korupcijos pasireiškimo tikimybės valdymą Biržų rajono savivaldybės administracijoje ir Savivaldybės biudžetinėse įstaigose 2021 m. ir 2022 m. I pusmetį, Biržų rajono savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius pateikė užpildyti klausimynus Biržų rajono savivaldybės administracijai ir 20 Savivaldybės biudžetinių įstaigų.

Biržų rajono savivaldybės administracijai ir 20 Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms pateikus užpildytus „Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Biržų rajono savivaldybės administracijoje ir Savivaldybės įstaigose per 2021 m. ir 2022 m. I pusmetį vertinimo klausimynus“, nustatyta, kad Biržų rajono savivaldybės administracijoje 2021 m. buvo vertinama korupcijos pasireiškimo tikimybė. Iš apklaustų 20 Savivaldybės biudžetinių įstaigų, 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybė 12 įstaigų buvo vertinta, nevertinta šiose 8 įstaigose: Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešojoje bibliotekoje, Biržų turizmo ir verslo informacijos centre, Biržų rajono Legailių globos namuose, Biržų „Saulės“ gimnazijoje, Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijoje, Biržų „Atžalyno“ pagrindinėje mokykloje, Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokykloje, Biržų lopšelyje-darželyje „Genys“.

Apibendrinant įstaigų pateiktus duomenis, išskirtinos dvi grupės respondentų pagal įstaigų savarankiškumą:

- Biržų rajono savivaldybės administracija – savarankiška įstaiga.
- Biudžetinės įstaigos – pavaldžios Biržų rajono savivaldybės administracijai.

4.1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Savivaldybės administracijoje

Biržų rajono savivaldybės administracija 2021 metais atliko Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą 2020 m. laikotarpiu, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimo Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“ patvirtintomis „Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos“ nuostatomis ir Biržų rajono savivaldybės 2021 – 2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planu, Biržų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityje. *Analizės tikslas – nustatyti konkrečius rizikos veiksnius ir sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčius sudaryti prielaidas Biržų rajono savivaldybės administracijos valstybės tarnautojams padaryti korupcinio pobūdžio pažeidimus administruojant statybą leidžiančių dokumentų išdavimą ar neišdavimą ir pateikti rekomendacijas, kurios padėtų valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.* Analizuojamu 2020 m. laikotarpiu Architektūros ir urbanistikos skyrius išdavė 90 statybos leidimų. Nebuvo nė vieno statybą leidžiančio dokumento neišdavimo atvejo. Nustatyta išvada, kad Biržų rajono savivaldybės administracijos Architektūros ir urbanistikos skyriuje statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityje korupcijos pasireiškimo

³⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimas Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“.

⁴⁰ Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymas Nr. 2-170 „Dėl valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, galiojo iki 2021-12-31.

galimybė yra minimali, nes procesai reglamentuoti teisės aktais, darbuotojų funkcijos aiškiai apibrėžtos, sprendimų priėmimo kriterijai aiškūs.

4.2. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Savivaldybės biudžetinėse įstaigose

Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos 2021 metais atlikusios Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą:

- Biržų krašto muziejus „Sėla“ – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybę viešųjų pirkimų srityje*, 2021-09-30 išvadoje Nr. 4S-225A nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo galimybė yra minimali. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *nepaskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų kultūros centras – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybę viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo srityse*. 2021-09-24 išvadoje korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnių nenustatyta. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *nepaskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybę interesų konfliktų valdymo srityje*. 2021-09-30 išvadoje Nr. S-137 interesų konfliktų valdymo srityje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė šioje srityje neegzistuoja. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *paskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybę paslaugų teikimo srityje mokyklinių autobusų nuoma*. 2021-09-17 išvadoje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *nepaskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras – *įvertino 2020 m. IV ketv. – 2021 m. III ketv. laikotarpiu korupcijos pasireiškimo tikimybę formuojant darbuotojų personalą, organizuojant ir vykdant viešųjų pirkimų procedūras, atliekant turto nuomos, panaudos procedūras, priimant ikimokyklinio ir priešmokyklinio amžiaus vaikus į ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo grupę*. 2021-09-29 išvadoje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė įstaigoje vertinama kaip minimali. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *paskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą interesų konfliktų valdymo srityje*. 2021-09-17 išvadoje nustatyta, kad įstaigoje korupcijos pasireiškimo tikimybė neegzistuoja. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *paskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“ – *įvertino korupcijos pasireiškimo tikimybę 2021 m. II pusmetį prekių ir paslaugų įsigijimo organizavime, vykdyje*. 2021-11-23 išvadoje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *nepaskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“ – *įvertino korupcijos pasireiškimo tikimybę darbuotojų atrankos į darbą ir viešųjų pirkimų srityse 2021 m. III ketvirtį*. Išvadoje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo rizikos veiksnių nenustatyta. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *nepaskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų lopšelis-darželis „Ąžuoliukas“ – *įvertino 2021 m. I-III ketv. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą maitinimo paslaugų teikimo srityje*. 2021-10-06 išvadoje, patvirtintoje įsakymu Nr. V-91 nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tirtoje srityje nenustatyta. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *nepaskelbta* įstaigos interneto svetainėje.
- Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą turto valdymo ir naudojimo srityje*. 2021-09-30 išvadoje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė yra maža. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo *paskelbta* įstaigos interneto svetainėje.

- Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras – *įvertino korupcijos pasireiškimo tikimybę 2020 m. III ketv. – 2021 m. III ketv. laikotarpiu privalomųjų pirmosios pagalbos, higienos įgūdžių ir alkoholio, narkotinių ir psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo poveikio žmogaus sveikatai mokymų organizavime*. Išvadoje nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybės šioje srityje nėra. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo **paskelbta** įstaigos interneto svetainėje.

- Biržų švietimo pagalbos tarnyba – *įvertino 2021 m. korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą darbuotojams paskirtų funkcijų reglamentavimo/ vykdymo srityje*. 2021-09-26 išvadoje įstaigoje korupcijos pasireiškimo tikimybė darbuotojams priskirtų funkcijų reglamentavimo/ vykdymo srityje nenustatyta, tikimybė vertinama kaip minimali. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo **paskelbta** įstaigos interneto svetainėje.

Audito metu nustatyta, kad iš 20 savivaldybės biudžetinių įstaigų atliko Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo procedūrą ir patvirtino išvadą 12 įstaigų, arba 60 procentų įstaigų. 8 įstaigos arba 40 procentų įstaigų šios procedūros neatliko, išvados nepatvirtino, nors ši prievolė numatyta teisės akte⁴¹.

Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos pasirinko šias sritis korupcijos tikimybei įvertinti:

- viešuosius pirkimus;
- interesų konfliktų valdymą;
- darbuotojų priėmimą į darbą;
- turto nuomą, valdymą ir naudojimą;
- vaikų priėmimą į ugdymo grupes;
- maitinimo organizavimą;
- mokymų organizavimą;
- darbuotojams priskirtų funkcijų reglamentavimą.

Atliekant Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą Biržų rajono savivaldybės biudžetinėse įstaigose, buvo išnagrinėta, ar gauta nusiskundimų nagrinėjamu klausimu, nagrinėjama sritį reglamentuojantys Lietuvos Respublikos teisės aktai ir įstaigų vidinės tvarkos. Visose išvadose nustatyta, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali arba neegzistuojanti, kad visas procesas reglamentuotas, sklandus, skaidrus, kontroliuojamas. Nebuvo numatytos priemonės situacijai gerinti ar tobulinti teisės aktus, nes nurodyta priežastis, kad korupcijos pasireiškimo tikimybė minimali arba neegzistuoja.

Audito metu nustatyta, kad 2021 m. 12 Savivaldybės biudžetinių įstaigų atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimą, korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimo procesas ir rezultatai buvo aprašyti išvadose. Korupcijos pasireiškimo tikimybės įvertinimo išvadas 6 įstaigos arba 50 procentų paskelbė savo interneto svetainėse, o 6 įstaigos arba 50 procentų – nepaskelbė. Atkreipiamas dėmesys, kad įsigaliojus naujai Korupcijos prevencijos įstatymo⁴² redakcijai, išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo privaloma paskelbti viešojo sektoriaus subjekto įstaigų interneto svetainėje.

Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove⁴³ įvardintos Korupcijos pasireiškimo tikimybės atlikimo problemos:

„Specialiųjų tyrimų tarnybai analizuojant valstybės ir savivaldybių įstaigų pateiktas motyvuotas išvadas, pastebėtos neigiamos korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tendencijos, dėl kurių mažėja įstaigų korupcijos prevencijos sistemų efektyvumas.

Galima išskirti šias problemines tendencijas:

⁴¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimas Nr. 1601 „Dėl korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“.

⁴² Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01).

⁴³Prieiga per internetą:

https://www.stt.lt/data/public/uploads/2019/11/aav_viesajam_2018_09_05_viesinimui_pdf_2_lt.pdf.

- Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas neretai atliekamas formaliai ir iš esmės nesigilinant į nagrinėjamas sritis. Dažniausiai formalumas pasireiškia tuo, kad motyvuotose išvadose išvardijami tik analizuojamas veiklos sritis reglamentuojantys Lietuvos Respublikos įstatymai ir įstaigų priimti vidaus teisės aktai, išsamiau neanalizuojant priimtų vidaus teisės aktų atitikties įstatymams, kitiems galiojantiems teisės aktams ir papildomai nesigilinant į praktinį procedūrų atlikimą, pvz., sprendimų priėmimo tvarką ir kriterijus, tam tikrų veiksmų atlikimo tvarkos skaidrumą, vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą ir pan. Taip pat neretai vertinti pasirenkamos antikorupcinio požiūriu mažai aktualios veiklos sritys.

- Nemaža dalis įstaigų vengia konstatuoti, kad jų nagrinėtose veiklos srityse egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, ir teigia, jog analizuotose veiklos srityse egzistuoja „maža“, „minimali“, „nedidelė“ korupcijos pasireiškimo tikimybė arba korupcijos pasireiškimo tikimybė apskritai neegzistuoja. Pavyzdžiui, socialinės paramos teikimo, socialinio būsto administravimo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo sritys gali būti priskiriamos prie savivaldybių veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nes atitinka Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytus 4 ir 5 kriterijus, t. y. „veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“; „daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo“, ir Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 6 dalyje įtvirtintus 4 ir 6 kriterijus, t. y. „priimami sprendimai yra susiję su materialine ar kitokia interesanto nauda“; „valstybės ar savivaldybės įstaiga yra savarankiška biudžetinių asignavimų valdytoja“. Tačiau kai kurios savivaldybės konstatuoja, jog korupcijos pasireiškimo tikimybė jų vykdomose socialinės paramos teikimo, socialinio būsto administravimo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo srityse neegzistuoja.

- Kartais motyvuotose išvadose pasigendama pačių motyvų, t. y. būna įvardijami tam tikros analizuotos srities trūkumai, nepagrįsti faktais, nepaaiškinamos priežastys, dėl kurių atsirado esamos padėties ir siekiamybės, kuri turėtų būti pagal vertinimo kriterijus, skirtumų.

- Neretai įstaigos apsiriboja veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymu, jų vertinimu ir rizikos veiksnių identifikavimu ir nenustato priemonių rizikai mažinti.

- Dažnai pasigendama vertinimų, kaip įgyvendinami pasiūlymai dėl korupcijos rizikos veiksnių, nustatytų atliekant ankstesnį korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą, mažinimo.

- Ne visada motyvuotos išvados ir įstaigos veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo ir jų vertinimo proceso aprašymas skelbiami įstaigų interneto tinklalapiuose“.

Antikorupcinės aplinkos viešajame sektoriuje kūrimo ir įgyvendinimo vadove pasidalinta įstaigų motyvuotų išvadų gerąja praktika, kuria siūlome pasinaudoti ir Biržų rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms.

2022 m. sausio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos 2003 m. gegužės 28 d. Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 nauja suvestinė redakcija. Šio įstatymo⁴⁴ II skyriaus 10 str. apibrėžta korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tvarka, kurioje numatyta, kad viešojo sektoriaus subjektas, valdydamas korupcijos riziką, *savo nuožiūra* gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje. *Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas gali būti atliekamas viešojo sektoriaus subjekto iniciatyva arba savarankiškos įstaigos ar kito viešojo sektoriaus subjekto, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus ir (ar) kurios valdymo sričiai jis yra priskirtas, siūlymu. Tai reiškia, kad Biržų rajono savivaldybės administracija ir Savivaldybės įstaigos savo nuožiūra gali atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą konkrečioje savo veiklos srityje. Taip pat ir tai, kad Biržų rajono savivaldybės administracija gali siūlyti pavaldžioms įstaigoms atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.*

⁴⁴ Lietuvos Respublikos 2002 m. gegužės 28 d. Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 suvestinė redakcija nuo 2022-01-01.

5. Atsparumo korupcijai lygio nustatymas

Atsparumo korupcijai lygis – dydis, rodantis viešojo sektoriaus subjekto atsparumą korupcijai.⁴⁵

Atsparumo korupcijai reikalavimų valstybės ir savivaldybių įstaigose įgyvendinimo įvertinimo tikslas – padėti valstybės ir savivaldybių įstaigoms įsivertinti atsparumo korupcijai reikalavimų vykdymą įstaigoje: patikrinti, ar pakankamai yra imamasi veiksmų, kuriant ir įgyvendinant korupcijai atsparią aplinką įstaigoje ir nusistatyti atsparumo korupcijai lygį.

Atsparumo korupcijai lygio nustatymas reglamentuotas 2002 m. gegužės 28 d. Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymo Nr. IX-904 II skyriaus 12 straipsnyje, kurio 6 punkte numatyta, kad „Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodiką tvirtina Vyriausybė“.

Reikalavimas įstaigoms atlikti atsparumo korupcijai lygio nustatymą įsigaliojo nuo 2022 m. sausio 1 d., Vyriausybė dar nepatvirtino Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodikos.

Biržų rajono savivaldybės administracija ir 20 Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų, kurioms Biržų rajono savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius pateikė užpildyti klausimynus, ar viešajame juridiniame asmenyje nustatomas (nustatytas) atsparumo korupcijai lygis, atsakė, kad nenustatomas.

Biržų rajono savivaldybės 2021 – 2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano⁴⁶ 1 uždavinio 1.4 priemonė yra „Parengti atsparumo korupcijai lygio nustatymą“ ne rečiau kaip kartą per 3 metus. Šios priemonės vykdytojai yra Biržų rajono savivaldybė ir Biržų rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektai, kuriems priskiriama ir Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos.

6. Antikorupcinių elgesio standartų diegimas

Korupcijos prevencijos įstatyme⁴⁷ nustatyta, kad Savarankiška įstaiga privalo turėti antikorupcinio elgesio kodeksą ar taisykles, kuriuose, atsižvelgiant į jos veiklos specifiką, išsamiai nustatomi pagrindiniai darbuotojų skaidrios veiklos ir antikorupcinio elgesio standartai, kuriais siekiama užtikrinti sąžiningumą, atsakingumą, korupcijos netoleravimą, taip pat aprašomi pavyzdiniai galimos korupcinio pobūdžio rizikos atvejai ir darbuotojų veiksmai su jais susidūrus. Kiti viešieji juridiniai asmenys ir juose dirbantys asmenys vadovaujasi pasirinktinai savo arba aukštesnio pagal pavaldumą viešojo juridinio asmens, patvirtintais antikorupcinio elgesio standartais⁴⁸.

Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. A-944 patvirtino Asmenų, dirbančių Biržų rajono savivaldybės administracijoje, antikorupcinio elgesio taisykles. Taisyklių paskirtis – apibrėžti visų Administracijos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, antikorupcinio elgesio normas, kurių pagrindu tobulinama ir skatinama korupcinių nusižengimų prevencija, stiprinamas asmenų, dirbančių Administracijoje, nepriklausomumas, autoritetas, skatinama atsakomybė už savo veiksmus, didinamas Administracijos autoritetas visuomenėje ir formuojamas teigiamas vietos valdžios įvaizdis, užkertamas kelias atsirasti ir plisti korupcijai.

Pagal Biržų rajono savivaldybės biudžetinėms įstaigoms pateiktų apklausos anketų duomenis, kai kurios iš jų turi pasitvirtinusios savo antikorupcinio elgesio kodeksą, taisykles ar korupcijos prevencijos tvarkos aprašą:

- Nepakantumo korupcijai nuostatos yra numatytos Biržų krašto muziejaus „Sėla“ etikos kodekse;
- Biržų „Aušros“ pagrindinės mokyklos antikorupcinio elgesio taisyklės;

⁴⁵ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 2 straipsnio 1 dalis.

⁴⁶ Biržų rajono savivaldybės tarybos 2020 m. gruodžio 23 d. sprendimas Nr. T-285 (Biržų rajono savivaldybės tarybos 2022 m. balandžio 1 d. sprendimo Nr. T-89 redakcija) „Dėl Biržų rajono savivaldybės 2021 – 2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano patvirtinimo“.

⁴⁷ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 13 str. 1 d.

⁴⁸ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 13 str. 2 d.

- Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centro apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas;
- Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokyklos antikorupcinio elgesio kodeksas;
- Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnybos antikorupcinio elgesio kodeksas;
- Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazijos apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas;

Biržų rajono Legailių globos namai vadovaujasi LR socialinės apsaugos ir darbo ministro 2021 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. A1-1884 patvirtintu LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos antikorupcinio elgesio kodeksu.

7. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka

Specialiųjų tyrimų tarnyba, įgyvendindama Korupcijos prevencijos įstatymo⁴⁹ nuostatas, siekia, kad į viešojo sektoriaus institucijas (valstybės ir savivaldybių įstaigas, kitus viešojo administravimo subjektus) neįsidarbintų abejotinos reputacijos asmenys, kad būtų sumažinti korupcijos viešojo sektoriaus institucijose mastai ir kad tai taptų pagrindu skaidresnei visuomenei kurti. Asmenį į pareigas priimančio vadovo pareiga užtikrinti, kad į pareigas būtų priimti ir tas pareigas eitų tik nepriekaištingos reputacijos reikalavimus atitinkantys asmenys (Lietuvos Respublikos teisės aktai, atsižvelgiant į asmens einamas pareigas arba atliekamų funkcijų pobūdį, nustato skirtingus reikalavimus asmens nepriekaištingai reputacijai). Todėl svarbu žinoti, kokiais atvejais privaloma ir galima kreiptis į STT, kaip tinkamai organizuoti prašymo informacijos apie asmenis, siekiančius eiti ar einančius pareigas valstybės ar savivaldybės įstaigoje ar įmonėje, pateikimą, kokius priimti galimus sprendimus dėl asmens skyrimo į pareigas.

Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka Specialiųjų tyrimų tarnybai reglamentuota Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo III skyriaus 17 straipsnyje.

7.1. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka Savivaldybės administracijoje

Biržų rajono savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius pateikė užpildyti klausimyną Biržų rajono savivaldybės administracijai, kaip laikomasi Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarkos.

Biržų rajono savivaldybės administracija yra patvirtinusi sąrašą pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informaciją Biržų rajono savivaldybės mero 2021 m. gruodžio 16 d. potvarkiu Nr. M-86 „Dėl Biržų rajono savivaldybės, savivaldybės administracijos ir savivaldybės biudžetinių ir viešųjų įstaigų pareigybių, į kurias prieš skiriant asmenį privaloma Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti rašytinį prašymą dėl informacijos apie šias pareigas siekiantį eiti asmenį, sąrašo patvirtinimo“ ir Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2021 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. A-899 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos, savivaldybės įmonių ir uždarytų akcinių bendrovių, kurių savivaldybei nuosavybės teise priklausančios akcijos suteikia daugiau kaip ½ balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, pareigybių, į kurias prieš skiriant asmenį privaloma Specialiųjų tyrimų tarnybai pateikti rašytinį prašymą dėl informacijos apie šias pareigas siekiantį eiti asmenį, sąrašo patvirtinimo“. Šis sąrašas paskelbtas interneto svetainėje. Tai atitinka KPI 17 straipsnio 5 dalies reikalavimus.

Biržų rajono savivaldybės administracija, užpildydama klausimyną, patvirtino, kad visais atvejais dėl asmenų, skiriamų į pareigybes, nurodytas viešojo juridinio asmens vadovo ar jo įgalioto asmens patvirtintame sąraše, buvo kreiptasi į STT kaip tai numatyta KPI 17 straipsnio 6 dalyje ir visais atvejais užtikrinta, kad į pareigas asmuo paskirtas tik gavus informaciją iš STT, kaip tai

⁴⁹ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01).

numatyta KPI 17 straipsnio 10 dalyje, užtikrinant, kad į pareigas asmuo paskiriamas tik įvertinus STT gautą informaciją apie asmenį, kaip tai numatyta KPI 17 straipsnio 13 dalyje.

7.2. Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarka Savivaldybės biudžetinėse įstaigose

Korupcijos prevencijos įstatymo 17 straipsnio 4 punkto 3 dalyje numatyta, kad rašytinis prašymas STT pateikti informaciją yra privalomas apie *asmenį, siekiantį eiti arba einantį savivaldybės įstaigos vadovo pavaduotojo pareigas; savivaldybės įstaigos padalinio vadovo ir jo pavaduotojo pareigas*. Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos, skiriančios į pareigas įstaigos vadovo pavaduotojus, įstaigos padalinių vadovus ir jų pavaduotojus, privalo laikytis KPI 17 straipsnio reikalavimų: sudaryti ir patvirtinti šių pareigybių sąrašus, paskelbti juos viešai įstaigos interneto svetainėje, skiriant į šias pareigas, kreiptis į STT dėl informacijos pateikimo.

Audito metu Biržų rajono savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius pateikė (2 lentelė) klausimus 20 Savivaldybės biudžetinių įstaigų apie Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarkos laikymąsi įstaigoje.

2 lentelė

Eil. Nr.	Įstaigos pavadinimas	Kiek įstaigoje yra vadovo pavaduotojų; padalinių vadovų ir pavaduotojų pareigybių?	Kokios tai pareigybės?	Ar patvirtintas pareigybių sąrašas?	Ar pareigybių sąrašas pavišintas interneto svetainėje?
1.	Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“	1	direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Ne	Ne
2.	Biržų švietimo pagalbos tarnyba	0	-	-	-
3.	Biržų turizmo ir verslo informacijos centras	0	-	-	-
4.	Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla	6	direktoriaus pavaduotojas ugdymui; direktoriaus pavaduotojas ūkiui; Pabiržės skyriaus vedėjas; Pabiržės skyriaus ūkvedys; Pačeriaukštės Petro Poškaus skyriaus vedėjas; Pačeriaukštės Petro Poškaus skyriaus ūkvedys	Ne	Ne
5.	Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba	0	-	-	-
6.	Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija	2	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui; Kratiškių daugiafunkcio centro skyriaus vedėjas	Ne	Ne
7.	Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla	5	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (3); Direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams; Papilio skyriaus vedėjas;	Taip	Taip

			Nemunėlio Radviliškio daugiavfunkcio centro vedėjas		
8.	Biržų „Saulės“ gimnazija	2	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui (2)	Ne	Ne
9.	Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“	1	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Taip	Taip
10.	Biržų r. Kirdonių universalus daugiavfunkcis centras	0	-	-	-
11.	Biržų lopšelis-darželis „Genys“	2	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui; Skyriaus „Rugelis“ vedėjas	Taip, audito metu	Taip, audito metu
12.	Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokykla	1	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Taip	Taip
13.	Biržų r. kūno kultūros ir sporto centras	1	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Taip	Taip
14.	Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla	3	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui; Germaniško pradinio ugdymo ir daugiavfunkcio centro direktoriaus pavaduotojas ugdymui; Medeikių pradinio ugdymo skyriaus direktoriaus pavaduotojas ugdymui.	Taip	Taip
15.	Biržų krašto muziejus „Sėla“	8	Direktoriaus pavaduotojas; Direktoriaus pavaduotojas-vyriausiasis fondų saugotojas; Vyriausiasis buhalteris; Istorinių tyrimų skyriaus vedėjas; Komunikacijos ir parodų skyriaus vedėjas; Lankytojų aptarnavimo ir edukacijos skyriaus vedėjas; Ūkio ir technikos skyriaus vedėjas; Vabalninko skyriaus vedėjas.	Taip, audito metu	Taip, audito metu
16.	Biržų r. savivaldybės Jurgio Bielinio Viešoji biblioteka	1	Direktoriaus pavaduotojas	Taip, audito metu	Taip, audito metu
17.	Biržų kultūros centras	0	-	-	-
18.	Biržų rajono Legailių globos namai	0	-	-	-
19.	Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“	1	Direktoriaus pavaduotojas ugdymui	Taip, audito metu	Taip, audito metu
20.	Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras	0	-	-	-

Apibendrinant gautą informaciją, nustatyta, kad iš tikrinamų 20 Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų, 7 įstaigos arba 35 procentai savo struktūroje neturi įstaigos vadovo pavaduotojų; įstaigos padalinių vadovų ir pavaduotojų.

13 Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų arba 65 procentai savo struktūroje turi įstaigos vadovo pavaduotojų; ir (arba) įstaigos padalinių vadovų ir pavaduotojų. Iš jų:

- 5 įstaigos arba 25 procentai patvirtino sąrašus pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, ir šiuos sąrašus paviešino įstaigos interneto svetainėse;
- 4 įstaigos arba 20 procentų nepatvirtino sąrašų pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, ir šių sąrašų nepaviešino įstaigos interneto svetainėse;
- 4 įstaigos arba 20 procentų patvirtino sąrašus pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, ir šiuos sąrašus paviešino įstaigos interneto svetainėse, audito metu.

8. Už korupcijos prevenciją ir kontrolę atsakingas asmuo (nuo 2022 sausio 1 d. - už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo)

Už korupcijos atsparios aplinkos kūrimą atsakingi subjektai apibrėžti Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymo⁵⁰ 24 straipsnyje:

1. Savarankiškos įstaigos steigia už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius arba paskiria už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis.

2. Viešojo sektoriaus subjektas, kuris nėra savarankiška įstaiga, privalo įsteigti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius, skirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis, kai šiame viešojo sektoriaus subjekte dirba ar pareigas eina *200 ar daugiau darbuotojų ir jeigu savarankiškoje įstaigoje, kuriam šis viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus, nėra įsteigto ar skirto subjekto, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą pavaldžiuose ir (ar) jos valdymo sričiai priskirtuose viešojo sektoriaus subjektuose.*

3. Kiti, negu nurodyta šio straipsnio 1 ir 2 dalyse, viešojo sektoriaus subjektai gali steigti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus padalinius, skirti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingus asmenis arba jiems priskirtinas funkcijas pavesti kitiems darbuotojams.

4. Jeigu viešojo sektoriaus subjekte nėra įsteigto/paskirto atsakingo subjekto, korupcijai atsparios aplinkos kūrimą jame pagal kompetenciją užtikrina savarankiškos įstaigos, kuriam viešojo sektoriaus subjektas yra pavaldus, už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas subjektas.

Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų veikla, steigiant korupcijos prevenciją ir kontrolę vykdančius padalinius ar skiriant asmenis, kuriems pavesta ši funkcija, aptarta Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 25 straipsnio 2 punkte. Šių padalinių pavyzdiniai nuostatai ir asmenų pareigybės aprašymai nustatyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1155 „Dėl už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų pavyzdinių nuostatų ir pareigybės aprašymo patvirtinimo“.

8.1. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Savivaldybės administracijoje

Biržų rajono savivaldybės Centralizuotas vidaus audito skyrius pateikė užpildyti klausimynus Biržų rajono savivaldybės administracijai ir Savivaldybės biudžetinėms įstaigoms „Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo subjekto veiklos atitiktį nustatytiems reikalavimams vertinimas (nuostatai ir pareigybės aprašymas)“⁵¹, siekiant įvertinti, kaip jų laikomasi įstaigose.

⁵⁰ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01).

⁵¹ Parengta pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimą Nr. 1155 „Dėl už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų pavyzdinių nuostatų ir pareigybės aprašymo patvirtinimo“.

Biržų rajono savivaldybės administracija atsakė, kad įstaigoje korupcijai atsparios aplinkos kūrimo funkciją atlieka atsakingas asmuo; kad padalinio, kurio darbuotojas vykdo korupcijai atsparios aplinkos kūrimo funkciją, nuostatai papildyti vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintais „Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo padalinio pavyzdiniuose nuostatuose“⁵² nustatytais funkcijomis ir jos atliekamos.

Biržų rajono savivaldybės administracijoje Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus nuostatai, patvirtinti Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. balandžio 4 įsakymu Nr. A-269 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus nuostatų“ buvo papildyti funkcijomis, susijusiomis su korupcijai atsparios aplinkos kūrimu įstaigoje Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 1 d. įsakymu „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus nuostatų pakeitimo“.

Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens atliekamos funkcijos, nuo kurių galimas nukrypimas pagal Lietuvos Respublikos prevencijos įstatymo 25 straipsnio 2 dalį⁵³ Biržų rajono savivaldybėje paskirtos atlikti Personalo skyriaus vedėjui. Šios funkcijos Personalo skyriui nustatytos Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. A-230 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos Personalo skyriaus nuostatų patvirtinimo“.

Teisės aktų antikorpacinis vertinimas Biržų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2022 m. liepos 28 d. įsakymu Nr. A-678 „Dėl Biržų rajono savivaldybės administracijos Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymo pakeitimo“, paskirtas Biržų rajono savivaldybės administracijoje Teisės ir civilinės metrikacijos skyrius vyriausiajam specialistui.

Biržų rajono savivaldybės administracijoje už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą yra paskirtas asmuo, Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausiasis specialistas, kurio pareigybės aprašyme numatytos visos privalomos⁵⁴ funkcijos ir jos yra vykdomos, išskyrus, kad ***nustatytas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pavaldumas, prieštaraujantis Korupcijos prevencijos įstatymo⁵⁵ 25 straipsnio 1 daliai: už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjui, o ne įstaigos vadovui.***

8.2. Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo Savivaldybės biudžetinėse įstaigose

Audito metu Biržų rajono savivaldybės Centralizuotam vidaus audito skyriui klausimynus „Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo subjekto veiklos atitikties nustatytiems reikalavimams vertinimas (pareigybės aprašymas)“ užpildė ir pateikė 20 Savivaldybės biudžetinių įstaigų.

Klausimyne buvo klausiama, ar įstaigoje yra paskirtas asmuo, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, ar šio asmens pareigybės aprašymas parengtas vadovaujantis pavyzdiniu pareigybės aprašymu⁵⁶? Kokios funkcijos numatytos pareigybės aprašyme? Ar tinkamai nustatytas asmens pavaldumas?

Audituojamos Savivaldybės biudžetinės įstaigos atsakė, kad įstaigose už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą paskirti įvairūs subjektai: asmenys, atsakingi už korupcijos prevenciją ir kontrolę, darbo grupės, korupcijos prevencijos ir kontrolės komisijos. Biudžetinėse įstaigose, kuriose nėra

⁵² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr. 1155 „Dėl už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų pavyzdinių nuostatų ir pareigybės aprašymo patvirtinimo“.

⁵³ Ten pat III skyriaus 3 punkte.

⁵⁴ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1155 „Dėl už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų pavyzdinių nuostatų ir pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintos „Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pavyzdinio pareigybės aprašymo“ II skyriaus 2 punkte.

⁵⁵ Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01).

⁵⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. gruodžio 29 d. nutarimu Nr. 1155 „Dėl už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingų subjektų pavyzdinių nuostatų ir pareigybės aprašymo patvirtinimo“ patvirtintas „Už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pavyzdinis pareigybės aprašymas“.

paskirta asmens, atsakingo už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, pagal pareigybių aprašymus, korupcijos prevenciją ir kontrolę vykdo įstaigų vadovai. Pagal iki 2021 m. gruodžio 31 d. galiojusį Korupcijos prevencijos įstatymą⁵⁷, savivaldybių įstaigos turėjo teisę teisės aktų nustatyta tvarka steigti padalinius, skirtus vykdyti *korupcijos prevenciją ir arba paskirti asmenis, kuriems pavedama atlikti šią funkciją*.

Nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujai Korupcijos prevencijos įstatymo⁵⁸ redakcijai, asmenų, skirtų vykdyti *korupcijos prevenciją funkcijos, teisės ir pareigos praplėstos, skiriami asmenys atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą*.

Klausimynuose buvo atsakyta, kad Savivaldybės biudžetinėse įstaigose, kurios turi paskirtą atsakingą asmenį, jo pareigybė ar funkcijos nėra atnaujinta pagal Korupcijos prevencijos įstatymo⁵⁹, naujos redakcijos reikalavimus. Yra įstaigų, kuriose atsakingas asmuo nepaskirtas. Visos įstaigos, kurios turi paskirtą atsakingą asmenį, yra nustatę tinkamą jo pavaldumą – asmuo tiesiogiai pavaldus įstaigos vadovui.

9. Interneto svetainės skyriaus „Korupcijos prevencija“ atitiktis Vyriausybės nutarimo⁶⁰ reikalavimams

Pagal aprašo⁶¹ reikalavimus įstaigos interneto svetainės struktūra turi būti aiški, paprasta ir patogi, meniu antraštės tikslios ir ne ilgesnės kaip keturi reikšminiai žodžiai. Įstaigos interneto svetainėje turi būti skyrius „Korupcijos prevencija“.

Įstaigos interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiama (arba pateikiamos nuorodos į informacijos paskelbimo šaltinius) informacija apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą (apie įstaigos vadovo patvirtintą korupcijos prevencijos veiksmų planą ir jo įgyvendinimo rezultatus); išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo ir numatytus bei atliktus veiksmus dėl nustatytų korupcijos rizikos veiksnių pašalinimo ar mažinimo ir pasiektus rezultatus; korupcijos rizikos analizėje nurodytų pasiūlymų įgyvendinimą, atliktus veiksmus ir pasiektus rezultatus; teisės aktų projektų antikorporcinį vertinimą; pareigybes, į kurias pretenduojant turi būti surinkta informacija apie asmenį, vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo III skyriaus nuostatomis; korupcijos rizikos valdymo tobulinimo veiksmus; nustatyto atsparumo korupcijai lygio rezultata; nustatytus korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus, jų pobūdį ir skaičių; kur ir kaip pranešti apie korupciją; subjektą, atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą įstaigoje. Įstaigos iniciatyva gali būti skelbiama ir kita aktuali informacija apie korupciją ir jos prevenciją⁶².

Vidaus audito metu tikrinta ar Savivaldybės administracijos ir biudžetinių įstaigų interneto svetainės skyrius „Korupcijos prevencija“ atitinka Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo reikalavimus.

Savivaldybės administracijos interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiama visa informacija apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą.

Pastebėjimai:

Kai kurių biudžetinių įstaigų interneto svetainės skyrius „Korupcijos prevencija“ yra ne kaip atskiras skyrius, o kaip kito skyriaus sritis.

⁵⁷ Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija iki 2021-12-31)

⁵⁸ Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 24 str.

⁵⁹ Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 24 str., 25 str.

⁶⁰ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimas Nr. 480 „Dėl bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo patvirtinimo“

⁶¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 patvirtintas Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašas, 13 p., 13.4 p.

⁶² Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 18 d. nutarimu Nr. 480 patvirtintas Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašas, 21 p.

Pavyzdžiui:

1. Korupcijos prevencija yra skyriuje „Veikla“ ar „Veiklos sritys“:
 - Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji bibliotekoje;
 - Biržų lopšelyje-darželyje „Drugelis“;
 - Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biure;
 - Biržų švietimo pagalbos tarnyboje.
2. Korupcijos prevencija yra skyriuje „Administracinė informacija“:
 - Biržų rajono Legailių globos namuose;
 - Biržų „Aušros“ pagrindinėje mokykloje.
3. Korupcijos prevencija yra skyriuje „Apie mokyklą“:
 - Biržų „Atžalyno“ pagrindinėje mokykloje.
4. Biržų Kaštonų pagrindinėje mokykloje nėra skyriaus „Korupcijos prevencija“, su korupcijos prevencija susiję dokumentai yra skyriuje „Dokumentai“:
5. Biržų „Saulės“ gimnazijoje yra skyrius „Korupcijos prevencija“, tačiau Gimnazijos kovos su korupcija programa įkelta skyriuje „Dokumentai“ (sumaišytas pavadinimas, įkelta kaip „Biržų „Saulės“ gimnazijos mokinių asmens duomenų tvarkymo taisyklės“).

Savivaldybės biudžetinių įstaigų interneto svetainių skyriuose „Korupcijos prevencija“ skelbiama skirtinga informacija, priklausomai nuo to, kokias korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonės įstaigos vykdo. Pastebėjimai, dėl Savivaldybės biudžetinių įstaigų korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių nustatymą, taikymą bei viešinimą šių įstaigų interneto svetainėje, pateikti prieš tai esančiuose skyriuose.

IŠVADOS

1. Biržų rajono savivaldybės administracijoje laikomasi Korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 9 punkte nustatytų reikalavimų – Savivaldybės administracija, gavusi iš Specialiųjų tyrimų tarnybos korupcijos rizikos analizės išvadą, kurioje yra nustatyta korupcijos rizika ir (ar) jos veiksniai bei rekomendacinio pobūdžio pasiūlymai sumažinti nustatytą korupcijos riziką ir (ar) pašalinti jos veiksnius, priėmė sprendimus ir viešai paskelbė savo interneto svetainėje informaciją, kaip yra ar bus įgyvendinami šioje išvadoje pateikti pasiūlymai (1 p.).

2. Biržų rajono savivaldybėje patvirtinta Korupcijos prevencijos programa ir šios programos priemonių įgyvendinimo planas, informacija skelbiama įstaigos interneto svetainėje, tačiau ne visais atvejais korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vertinimo kriterijai, siekiami rezultatai pakankamai aiškūs, yra priemonių vertinimo rodiklių, kurie neišreikšti kokybine ar kokybine reikšme, nepamatuojami, todėl nėra aišku, kokius rodiklius ir kada reikia pasiekti, kad priemonė būtų įgyvendinta.

Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plane numatytos korupcijos prevencijos priemonės, kurios priskirtos Savivaldybės kompetencijai vykdyti kituose teisės aktuose ir neturėtų būti traukiama į priemonių planą kaip korupcijos prevencijos priemonės.

Ne visais atvejais programos įgyvendinimo priemonių plane nurodytas tinkamas priemonės vykdytojas – korupcijos rizikos valdymo vertinimas planuojamas ir atliekamas Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nustatyta tvarka, t. y. korupcijos rizikos valdymo vertinimą atlieka viešojo sektoriaus subjekto vidaus auditoriai (2.1 p.).

3. Biržų rajono savivaldybėje rengiamos Antikorupcijos komisijos veiklos ir Savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaitos, informacija skelbiama įstaigos interneto svetainėje, tačiau nesant aiškiai nustatytų kai kurių priemonių kokybinių ir kiekybinių įgyvendinimo vertinimo kriterijų, sunku tinkamai įvertinti tikslų ir uždavinių pasiekimą. Iš ataskaitoje pateiktos informacijos nėra aišku, ar pasiekti Korupcijos prevencijos programoje

nustatyti tikslai. Nepakankamai detalizuojant informaciją apie priemonių įgyvendinimą kyla rizika, jog priemonės bus įgyvendintos formaliai arba tik iš dalies (2.2 p.).

4. Korupcijos prevencijos programos ir korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planai rengiami ir viešai skelbiami interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ visose biudžetinėse įstaigose, išskyrus Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnaziją, kuri vadovaujasi Savivaldybės korupcijos prevencijos programa.

Ne visos įstaigos rengdamos korupcijos prevencijos programas vadovavosi Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programa, Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planu.

Įstaigų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vertinimo kriterijai, siekiami rezultatai nepakankamai aiškūs, yra priemonių vertinimo rodiklių, kurie neišreikšti kokybine ar kokybine reikšme, nepamatuojami. Nėra aišku, kokius rodiklius ir kada reikia pasiekti, kad priemonė būtų įgyvendinta.

Kovos su korupcija programos įgyvendinimo rezultatus (įgyvendinimo ataskaitas) viešai skelbia tik 2 iš 20 Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų (Biržų krašto muziejus „Sėla“ ir Biržų švietimo pagalbos tarnyba) (2.3 p.).

5. Antikorupcinis teisės aktų projektų vertinimas atliekamas, rašomos jų vertinimo pažymos, tačiau 2022 m. sausio–rugpjūčio mėn. antikorupcinio požiūriu buvo įvertinti tik 2 teisės aktų projektai. Antikorupcinio vertinimo pažymos neskelbiamos Teisės aktų informacinėje sistemoje, kaip tą atlikti privaloma pagal Korupcijos prevencijos įstatymą (3 p.).

6. Biržų rajono savivaldybės administracija Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą 2021 m. atliko ir įformino vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Išvada dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo paskelbta įstaigos interneto svetainėje (4.1 p.).

7. 10 Biržų rajono savivaldybės biudžetinių įstaigų, arba 50 procentų, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą 2021m. atliko ir įformino vadovaujantis teisės aktų nuostatomis. Išvadą dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo paskelbė įstaigos interneto svetainėje. 2 savivaldybės biudžetinės įstaigos arba 10 procentų, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą 2021 m. atliko ir įformino, tačiau nepaskelbė viešai įstaigos interneto svetainėje. 8 Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos arba 40 procentų, Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo 2021m. neatliko.

Pasitaikė, kad Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas atliktas formaliai ir iš esmės nesigilinant į nagrinėjamas sritis, nepastebint egzistuojančių rizikų ar galiojančių tvarkų spragų, priimant kad galiojanti tvarka tinkama ir netobulintina (4.2 p.).

8. Biržų rajono savivaldybės administracija ir Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos Atsparumo korupcijai lygio nustatymo 2021 m. ir 2022 m. I pusmetį neatliko. Nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujai Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo redakcijai, Vyriausybė dar nepatvirtino Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodikos (5 p.).

9. Biržų rajono savivaldybės administracijoje laikomasi Korupcijos prevencijos įstatymo 13 straipsnio reikalavimų – Savivaldybės administracija turi pasitvirtinusi antikorupcinio elgesio taisykles, biudžetinės įstaigos vadovaujasi pasirinktinai savo arba aukštesnio pagal pavaldumą viešojo juridinio asmens, patvirtintais antikorupcinio elgesio standartais (6 p.).

10. Biržų rajono savivaldybės administracija Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, pateikimo tvarkos laikosi, vadovaujasi KPI nuostatomis. Informacija paskelbta viešai įstaigos interneto svetainėje (7.1 p.).

11. 8 Biržų rajono savivaldybės biudžetinės įstaigos nesilaikė KPI 17 straipsnio reikalavimų dėl Informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas: nepatvirtino sąrašo pareigybių, dėl kurių teikiamas prašymas STT pateikti informacijos apie asmenį, siekiantį eiti arba einantį pareigas, ir šio sąrašo nepaviešino įstaigos interneto svetainėje. Iš jų 4 įstaigos patvirtino ir paviešino šiuos sąrašus vidaus audito metu (7.2 p.).

12. Biržų rajono savivaldybės administracijoje už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo subjekto veikla (skyrių nuostatai ir pareigybių aprašymai) steigiant korupcijos prevenciją ir kontrolę vykdančius padalinius ar skiriant asmenis, kuriems pavesta ši funkcija, vykdoma tinkamai.

Biržų rajono savivaldybės administracijoje už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą yra paskirtas asmuo, Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vyriausiasis specialistas, kurio pareigybės aprašyme numatytos visos privalomos funkcijos ir jos yra vykdomos, išskyrus, kad nustatytas už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingo asmens pavaldumas, prieštaraujantis Korupcijos prevencijos įstatymui⁶³: už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Teisės ir civilinės metrikacijos skyriaus vedėjui, o ne įstaigos vadovui (8.1 p.).

13. Nuo 2022 m. sausio 1 d. įsigaliojus naujai Korupcijos prevencijos įstatymo redakcijai, asmenų, skirtų vykdyti korupcijos prevenciją, funkcijos, teisės ir pareigos praplėstos, skiriami asmenys atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą. Savivaldybės biudžetinėse įstaigose, kurios turi paskirtą atsakingą asmenį, jo pareigybė ar funkcijos nėra atnaujinta pagal Korupcijos prevencijos įstatymo, naujos redakcijos reikalavimus. Yra įstaigų, kuriose atsakingas asmuo nepaskirtas (8.2 p.).

14. Savivaldybės administracijos interneto svetainės skyriuje „Korupcijos prevencija“ skelbiama visa informacija apie korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemonių, kurias įstaiga privalo vykdyti, įgyvendinimą. Kai kurių biudžetinių įstaigų interneto svetainės skyrius „Korupcijos prevencija“ neatitinka Bendrųjų reikalavimų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainėms ir mobiliosioms programoms aprašo reikalavimų, nes yra ne kaip atskiras skyrius, o kaip kito skyriaus sritis, taip pat įstaigų interneto svetainių skyriuose skelbiama skirtinga informacija, priklausomai nuo to, kokias korupcijai atsparios aplinkos kūrimo priemones įstaigos vykdo (9 p.).

IŠVADA APIE KORUPCIJOS RIZIKOS VALDYMĄ IR VIDAUS KONTROLĖS VEIKIMĄ

Vidaus kontrolė⁶⁴ – viešojo juridinio asmens vadovo sukurta visų kontrolės rūšių sistema, kuria siekiama užtikrinti, kad viešasis juridinis asmuo laikytųsi teisės aktų, reglamentuojančių viešojo juridinio asmens veiklą, reikalavimų, saugotų turtą nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ar kitų neteisėtų veikų, vykdytų veiklą laikydamasis patikimo finansų valdymo principo, grindžiamo ekonomiškumu, efektyvumu ir rezultatyvumu, teiktų patikimą, aktualią, išsamią ir teisingą informaciją apie savo finansinę ir kitą veiklą.

Korupcijos rizikos valdymas⁶⁵ – viešojo sektoriaus subjekto **vidaus kontrolės sudedamoji dalis**, apimanti korupcijos rizikos veiksnių nustatymą, įvertinimą ir priemonių, kurios mažina korupcijos riziką, parinkimą, jų įgyvendinimą, pasiektų rezultatų vertinimą.

Vidaus kontrolės pagrindinis tikslas yra užtikrinti, kad Savivaldybės administracijos ir Savivaldybės biudžetinių įstaigų, vykdančių korupcijos prevenciją ir kontrolę, veikla būtų vykdoma įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Kad korupcijos prevencija būtų veiksminga tam turi būti tinkamai reglamentuotos padalinių ar asmenų, paskirtų už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytos funkcijos, bendradarbiavimo su kitais struktūriniais padaliniais, įstaigomis, Savivaldybės antikorpucijos komisija veiklos ribos.

Vidaus audito ataskaitos atskirose dalyse pateikti pastebėjimai dėl nepakankamai detalizuoto programos administravimo proceso, t. y. nepakankamai aiškių programos ir jos priemonių rengimo, atsiskaitymo, stebėsenos, vertinimo, viešinimo ir kontrolės atlikimo dalyvių procedūrų ir terminų, galėjusių turėti įtaką įgyvendinant atskiras korupcijos prevencijos priemones.

Atsižvelgus į vidaus audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus ir išvadas vidaus kontrolė korupcijos rizikos valdymo srityje audituojamu laikotarpiu kaip *gera*, o rizikos valdymas, užtikrinant tinkamą Biržų rajono savivaldybės korupcijos prevencijos programos administravimo procesą, korupcijos prevencijos priemonių ir jų dalyvių organizavimą, veiklos koordinavimą ir įgyvendinimo kontrolę ne tik Savivaldybės administracijoje, bet ir savivaldybei pavaldžiose biudžetinėse įstaigose tobulintinas.

⁶³ Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymo (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01) 25 straipsnio 1 dalis.

⁶⁴ Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymas, 7 p.

⁶⁵ Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymas (suvestinė redakcija nuo 2022-01-01), 7 p.

REKOMENDACIJOS

Biržų rajono savivaldybės administracijai:

1. Vykdamt Korupcijos prevencijos įstatymo 8 straipsnio nuostatas, užtikrinti teisės aktų projektų antikorpucinį vertinimą bei antikorpucinio vertinimo pažymų registravimą Teisės aktų informacinėje sistemoje (didelis reikšmingumas).
2. Vykdamt Korupcijos prevencijos įstatymo 12 straipsnio nuostatas, bei Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, Vyriausybei patvirtinus Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodiką, nustatyti įstaigos atsparumo korupcijai lygį ir rezultatus paskelbti įstaigos interneto svetainėje (didelis reikšmingumas).
3. Vykdamt Korupcijos prevencijos įstatymo 25 straipsnio nuostatas, nustatyti, kad Biržų rajono savivaldybės administracijoje už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingas asmuo būtų tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas įstaigos vadovui (didelis reikšmingumas).
4. Patikslinti Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą pagal vidaus audito ataskaitoje pateiktus pastebėjimus (mažas reikšmingumas).
5. Rengiant Savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaitą pateikti aiškias išvadas apie nustatytos priemonės įgyvendinimą (mažas reikšmingumas).

Biržų rajono savivaldybės administracijos biudžetinėms įstaigoms:

1. Vykdamt Korupcijos prevencijos įstatymo 12 straipsnio nuostatas, bei Biržų rajono savivaldybės 2021–2023 metų korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo priemonių planą, Vyriausybei patvirtinus Atsparumo korupcijai lygio nustatymo metodiką, nustatyti įstaigos atsparumo korupcijai lygį ir rezultatus paskelbti įstaigos interneto svetainėje (*Biržų krašto muziejus „Sėla“, Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, Biržų kultūros centras, Biržų turizmo ir verslo informacijos centras, Biržų rajono Legailių globos namai, Biržų „Saulės“ gimnazija, Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija, Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras, Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras, Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokykla, Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“, Biržų lopšelis-darželis „Genys“, Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba, Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Biržų švietimo pagalbos tarnyba*) (didelis reikšmingumas).
2. Vykdamt Korupcijos prevencijos įstatymo 17 straipsnio nuostatas sudaryti ir patvirtinti sąrašus pareigybių, dėl kurių privaloma kreiptis į Specialiųjų tyrimų tarnybą dėl Informacijos apie asmenį, siekiantį arba einantį pareigas, pateikimo. Sąrašus paviėšinti įstaigų interneto svetainėse ir skiriant į pareigas minimus asmenis, pateikti užklausimus Specialiųjų tyrimų tarnybai (*Biržų mokykla-darželis „Vyturėlis“, Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija, Biržų „Saulės“ gimnazija*) (didelis reikšmingumas).
3. Paskirti asmenį (-is), atsakingą už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą, ar atnaujinti asmenų, anksčiau skirtų vykdyti korupcijos prevenciją ir kontrolę, funkcijas pagal Korupcijos prevencijos įstatymo naujos redakcijos reikalavimus (*Biržų krašto muziejus „Sėla“, Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, Biržų kultūros centras, Biržų turizmo ir verslo informacijos centras, Biržų rajono Legailių globos namai, Biržų „Saulės“ gimnazija, Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija, Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras, Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras, Biržų Vlodo Jakubėno muzikos mokykla, Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“, Biržų lopšelis-darželis „Genys“, Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba, Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Biržų švietimo pagalbos tarnyba*) (didelis reikšmingumas).
4. Sutvarkyti įstaigos interneto svetainės skyrių „Korupcijos prevencija“, kad jis atitiktų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių bendruosius reikalavimus (*Biržų*

rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Biržų švietimo pagalbos tarnyba, Biržų rajono Legailių globos namai, Biržų „Saulės“ gimnazija, Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla) (vidutinis reikšmingumas).

5. Patikslinti korupcijos prevencijos programos (korupcijos prevencijos veiksmų plano) įgyvendinimo priemonių planą, nustatant aiškius kiekybinius ir/ar kokybinius priemonių vertinimo rodiklius (Biržų krašto muziejus „Sėla“, Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, Biržų kultūros centras, Biržų turizmo ir verslo informacijos centras, Biržų rajono Legailių globos namai, Biržų „Saulės“ gimnazija, Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras, Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras, Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokykla, Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“, Biržų lopšelis-darželis „Genys“, Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba, Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Biržų švietimo pagalbos tarnyba) (mažas reikšmingumas).

6. Parengti korupcijos prevencijos veiksmų planą, nurodant korupcijos rizikos mažinimo priemones, jų vykdytojus ir terminus, įgyvendinimo vertinimo kriterijus (Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija) (mažas reikšmingumas).

7. Reguliariai vykdyti korupcijos prevencijos programos (korupcijos prevencijos veiksmų plano) įgyvendinimo stebėseną ir vertinimą, visą informaciją, susijusią su korupcijos prevencijos programos įgyvendinimu ir vertinimu, skelbti šia programą parengusios ir patvirtinusios įstaigos interneto svetainėje (Biržų rajono savivaldybės Jurgio Bielinio viešoji biblioteka, Biržų kultūros centras, Biržų turizmo ir verslo informacijos centras, Biržų rajono Legailių globos namai, Biržų „Saulės“ gimnazija, Biržų r. Vabalninko Balio Sruogos gimnazija, Biržų „Aušros“ pagrindinė mokykla, Biržų „Atžalyno“ pagrindinė mokykla, Biržų Kaštonų pagrindinė mokykla, Biržų r. Kirdonių universalus daugiafunkcis centras, Biržų rajono kūno kultūros ir sporto centras, Biržų Vlado Jakubėno muzikos mokykla, Biržų darželis-mokykla „Vyturėlis“, Biržų lopšelis-darželis „Genys“, Biržų lopšelis-darželis „Drugelis“, Biržų lopšelis-darželis „Ažuoliukas“, Biržų rajono savivaldybės priešgaisrinės apsaugos tarnyba, Biržų rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras) (mažas reikšmingumas).

Centralizuoto vidaus audito skyriaus vedėja

Nida Karitonienė

Centralizuoto vidaus audito skyriaus
vidaus auditorė (vyriausioji specialistė)

Austra Vaisiūnaitė